

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsqve Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Concipiendum esse nobis desiderium perfectionis. Cap. iij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](#)

desideria, quā opera perseverent, & in dies magis ac magis augentur, ut prudens Martha, atque sollicita, Mariæ sororis auxilium efflagita. Clarius dico: ut desideria crescent, & bona opera perseverent, uttraque sollicito studio orationis coadiuua. Hæc enim, quæ quodam modo ad genus operum, & quodam modo ad genus desideriorum pertinet, & mentem in operibus bonis confirmat, & desideria ipsa quotidie magis inflamat. En duo ligna, quibus ignis veri & perfecti amoris accenditur, quo cibus animæ conditatur. Nam si illa vidua Eliæ pro buccella panis sollicitata respondit: Non habeo panem, nisi quantum pugillus capere potest farina in hydria, & paululum olei in lecytho: en colligo duo ligna, ut ingrediar & faciam illum mihi, & filio meo, ut comedamus & moriamur;] mysterium involuit, eius, quod nos facere debemus, ut in hac vita sustentemur. Si enim non habemus panem, nempe virtutem perfectam, quæ nos vtrumque reficiat, colligamus duo ligna, alterum boni desiderij, alterum boni operis, quibus ignem fervoris & devotionis excitemus. Hoc igne ita oleum diuinæ gratiæ, & farinulam nostræ industriae satis modicam conditamus, & vnum oleatum panem coquemus, ut nō nobis solis, & filio nostro, scilicet spiritui, sed etiam propheta sufficiat. Christus namque redemptor noster in Eliæ figuratus, hoc etiam pane spiritualis vita reficitur: Qui dicturus est iis, qui ad dexteram eius erunt, & ad regnum sunt admittendi, Esuriri, & dedistis mihi manducare, venire & possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.] Itso etiam pane comedemus, & moriemur; quia eius gustu à rerum sacerdarium amore auuli, moriemur saeculo, ut Deo, & iustitia vivamus. Sed nunc omisssis bonis operibus, quæ ad perfectionem necessaria sunt, de primo ligno, scilicet de perfectionis desiderio disseramus.

*Concipiendum esse nobis perfectionis
desiderium.*

CAPUT III.

ACILLIMVM cuique videbitur desideria perfectionis concipere, & ad sanctitatem cordis affectibus aspirare. Ea namque est humana voluntatis natura, ut velut præceps in bonum, ac pulchrum feratur, præsertim si bonum ipsi cupient, ac possibile existimetur. Quid autem perfectionis melius, quid sanctitatem pulchritus, atque formosus, quam nobis peruviam esse maiorum nostrorum, qui nos Christo generunt, hominum scilicet imbecilliorum exempla declarant? Voluntas ergo prona erit in perfectionis desideriū, quod non solum facile, sed & iucundè, & gratianter elicit. Accedit ad hoc, quod perfectionis difficultas, non in affectu, aut desiderio, sed in opere videtur esse sita: Neque enim difficile est oculos in munitissimam & altissimam arcem attollere, sed admodum difficile, compedes, & catenas, quibus aliquis est ligatus, abrumperet, & per loca inuia atque prætruppa, pedibus & manibus reprendat, ad arcem properare. Non est difficile optare victoriā, quam nō tantum tyrones milites, verum & vilis agaonum turba, quæ manet ad sarcinas, impensè solet percupere, sed difficillimum hostes animosos, & robustos, & fortiter pugnantes, deicere. Ita nulla appetit difficultas in hoc, quod sublimissimam perfectionis arcem oculis affectuum lustremus, & omnium hostium vitæ spiritualis, ac nostri proterui cordis victoriā cupiamus,

A fed difficultatem habebit, & quidem magnam, opus ipsum, quo nos, & aduersarios vincimus, & à vilitate carnalis vita in altitudinem perfectæ & sanctæ mentis ascendimus. Quare supervacuum videtur desiderij perfectionis mentionem facere, & ad ipsum concipiendum velle religiosam animam incitare.

Fateor hoc ita esse, si humana natura integræ fortis, & sana persistet; ut tot vitorum affecta morbis, tot peccatorum operæ tenebris, tot affectuum immoderatorum consumpta doloribus, non est illi facile hoc perfectionis bonum aspicere, & illius desiderii incitari. Sicut enim homo dolorum violentia cruciatus, & vicerum tabe corosus, vix potest nisi suam miseram sortem cogitare: sic impurus animus, vitiorum & desideriorum carnalium agitatio ne compeditus, sui puritatem, aut cogitare, ut oportet, aut optare non valeret. Imò si atterius inspiciamus, animus peccatis irretitus, inceptio est morbido ad perfectionem optandam, quoniam huic sui dolores, & sua vlcera displicant, & displicantia, ac detestatio dolorum, ad querendum remedium sollicitat; peccatori vero sua vulnera placent, que complacentia, ac vitorum amor, ad persistendum in eis, & nihil aliud, nisi quod vitiis seruat, cupiendum, impellit. Non itaque inceptè corda viorum spiritualium, vel ut apertis loquar eorum, qui statum religiosum hahent, & vitam spiritualē professi sunt, ad perfectionis desiderium excitamus, ut si adhuc reliqua morborum antiquorum manent, quibus in saeculo agrotabant, & famem ac siti tam suauissimi cibi præpediunt, aliquibus remediiis eam accure, & excitare conentur. In quo Paulum sequimur; qui non tantum in illis, verum in omnibus quoque fidelibus hoc perfectionis desiderium accedit. Si consurrexit cum Christo, ait, quæ sursum sunt quartæ, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sapientia, non quæ super terram.] Si hæc omnibus fidelibus dicta sunt, quæ magis his, qui pro sui status ratione, & pro beneficiorum onere, quibus ditati sunt, quæ sursum manent, querere debuerant? Hunc ergo Apostoli sermonem sibi dictum intelligent, & ad se præcipue spectare cogitent, ut si cum Christo noua quadam, & peculiari ratione surrexerunt, quatenus mortem omnis peccati, & agititudines sacerdatis conversatio nis vitarunt, current desiderii suis omne vile, & caducum abicere, & ad vitam cœlestem, & perfectam contendere. Vbi Christus est, inquit, ibi desideria vestra subuehite: nihil nisi quod ad Christum ducat, & vos Christo coniungat, in hoc saeculo nequam cupiatis, ita fieri, ut & saeculi miseras, & pericula, euadatis, atque ex illo veluti ex laqueo liberi, & securi in celum euolatis.

Imitemur nunc Paulum, atque in nobis in etiis, sed & in omnibus ista legentibus, nonnullis rationibus propositis, istud perfectionis desiderium extenuimus. Vna vero, & satis efficax ex ipsis nostræ naturæ conditione petatur. Homo enim imago Dei est, ad hoc conditus, ut Deum operibus suis ac desideriis glorificet, cuius præcipua pars, nempe spiritu, minus præcipua, scilicet caro, subiecta est, ut quam Deus in toto orbe, spiritus in sua carne potestatem exercat. Quod & in ipso Apostolo videbimus expressum, si tantum corticē literæ reliquias. Vir, inquit, non debet velare caput suum; quoniam imago & gloria Dei est. Mulier autem gloriae virtus est. Ideo debet mulier ^{volumen} potestatē habere super caput proprios angelos.] Ac si dicaret: Spiritus, qui est imago Dei, & ad eius gloriam manifestandam creatus, tam puras cogitationes, & tam excellē desideria habeat, capitum nomine designata, ut nequaquam ea aliquo

Colleg. 3.

I. Cor. 11.

velamine erubescientia cooperiat. Cato autem, quæ data est spiritui, non in cōfūsionem, sed in gloriam, vt in ea viuens opera gloria digna perficiat, sit i-mago, & gloria spiritus, vt ei quantum terrestris na-tura patitur, se ipsam assimiletur. Et velamen capitii superimponat, vt quasi iugum, indicium sit subiectionis ad virum, nimurum ad spiritum: & si quem motum spiritui repugnantem aduerterit, hoc subiectionis velamine, tamquam potestate comprimat, & quod erubescientia dignum est, decenter operiet. Hec itaque est conditio naturæ nostræ, vt spiritus, quo constamus, sit imago Dei, & caro, quantum eius crassitatis fert, sit imago spiritus, non quia pro-priam naturam deserat, sed quia tamquam bonus seruus spiritui pareat, & eius proprietates induat. Est autem spiritus noster imago Dei non mortua, sed viua: non quæ aliquibus lineamentis externis, Deum exprimat, quippe qui est infigurabilis, & ipse spiritus corporalibus lineamentis caret, sed quæ substantia sua & proprietatibus naturalibus Deo similis fiat. Nam, vt philosophatur Ambrosius, sicut Deus totus ubique est, & omnia viuiscat, mouet, arque gubernat: ita anima nostra in toto cor-pore, & in qualibet eius parte tota est, cui & vitam, & sensum, & metum, & regimen tribuit. Ille cogni-tionis est & liberis arbitriis capax: hac cognitione, & libero arbitrio pollet, quorum altero vniuersa præterita, præsentia, & futura perlustrat: altero vero scipsum, vt liber, in bonam sive in malam partem inflectit. Ille vnius substantiaz, & naturæ cum sit, trinus etiam personis est, quæ reuera sunt inter fe-distinctæ: Hec autem in una substantia simplici tres habet vires, memoriam, intelligentiam & voluntatem, quæ ab ipsa substantia vniuersitatem, & simplicitatem non admittunt. Hec igitur animæ, seu spiritus nostri natura sanctarum cogitationum, & deside-riorum nos admonet; vt sicut Deus, cuius imago sumus, se ipsum semper cogitat: & omnia creata non extra ipsum, sed in semetipso cognoscit: & ipsum semper amat, & vniuersa se condita in se, & propter semetipsum amat: ita & nos Deum sem-per internis oculis aspicimus, & nos, & reliqua omnia in ipso sublistere cognoscimus: Deum quo-que semper sicutiamus, & ei vita perfecta adhærente cupiamus, ac nos, & parentes, & cognatos, & ami-cos, & reliqua vniuersa in ipso, & propter ipsum amemus. Nam si alia sit nostra vita, si alio nostra cogitationes abeant, si ad vana & inania nostra desideria defluant, certè monstri & portentii similes sumus. Nonne monstrum est leo lepusculo inuali-dior, pardus torpedine tardior, aquila obscurior noctua, & oculis imbecillior? Nos infâlices, qui audiuiimus. Ego dixi dij estis, & filij excelsi omnes;] & scimus non esse Dei imagines, & tamen à Deo degenemus, & monstra natura aut peccati sumus. Si enim ille est Léone, imò & omni potestate in infinitum fortior, nos dij, & filij excelsi sumus lepusculus imbecilliores, qui ad folij motum trepidamus, & nihil magnum pro eius honore, qui tam magna pro nobis fecit, aggredimur. Ille non dico iam pardo sed ipso Sole patre astrorum agilior, qui sine vlo mortu ita velociter currit, vt etiam pecca-toribus longè à se positis, sine villa cunctatione pro-uideat; & nos ipsa legnitie tardiores, qui numquam in perfectionem proferamus, imò more torpedi-num malis exemplis nostris alios à cursu retardamus, & in rebus vanis & perituri heremus. Ille in videndo aquila efficacior, & omni sapientia sapien-tior, qui vno intuitu vniuersa perlustrat: nos vero eius imagines oculis capti, quos amores innumeræ

A bilium vilitatum dementant, & quasi albugo, com-modorum huius sæculi affectus excavant. Fugiat homo tantam ignominiam, & nobilissima creatura diuina similitudinis, id est, perfectionis desideria concipiatur. Homo quippe non tantum ad imaginem, sed ad similitudinem Dei factus est; vt quemadmodum ille, ait Ambrosius, est charitas, est bonus, & iustus, patiens, atque mitis, mundus, & misericors, sic & homo his omnibus virtutibus vestitur, & dum illis caret, ardenter eorum desiderii inflammetur.

B Vidimus quo pacto ipsa natura viri, id est, spiri-tus nos desideriis perfectionis, & virtutis admoneat, audiamus nunc quomodo natura mulieris, id est, carnis, à nobis eadem desideria depositat. Nec istud mirum videatur, quia si ipsa imago, & gloria viri est, & ei in auxilium data, non est ratione contrarium, vt aliquo saltem sui nos ad amorem, & desiderium sanctitatis accendat. Carnem nunc cor-pus nostrum voco, quod ex carne, & ossibus, & ner-uis coagmentum est, & figura rectum effectum, vt figura ipsa nostra, & facies in cælum portrecta nos ad sublimes cogitationes, & affectus celestes instiget. Hoc enim corporis nostri figuram rectam postulare, nemo est qui nesciat, nullus penè est scrip-tor rerum diuinorum, qui non dicat: & Bernardus iater alias hac fere oratione declarat. Quamquam & corporis staturam dedit homini Deus rectam, forsitan ut ipsa corporea exterioris viliorisque re-ctitudine figimenti, hominem interiorem illum, qui ad imaginem Dei factus est, spiritualis sua seruan-da rectitudinis admonet, & decor limi deformi-tatem argueret animi. Quid enim indecentius, quam curuam recto corpore gerere animum? peruersa res est, & fœda, luteum vas, quod est corpus de ter-ra, oculos habere sursum, cælos libere suspicere, calorūq[ue] luminaribus oblectare aspectus: spiritualem vero celestemque creaturam suos ē con-trario oculos, id est, internos sensus, arque affectus trahere in terram deorsum, & quæ debuit nutriti in crocibus, hærente luto, tamquam vnam de subibus, amplexarique stercore. Erubet anima mea (ait cor-pus) in mei consideratione. Creata similis creanti-recta, me quoque acceperisti adiutorium simile tibi, utique secundum lineamenta corporeæ rectitudi-nis. Quocumque te vertas, sive ad Deum sursum, sive ad me deorsum (nemo siquidem carnem suam vñquam odio habuit, ubique pro statu tua dignitatis, habes de magisterio sapientia familiarem admonitionem. Me ergo meam (quam tu gratia accepi) terri-nente, & seruante prærogatiuam, tu quomodo non confunderis amississe tuam? Cur suam in te conditor inuentur abolitam similitudinem, cum tuam in me tibi conferueris, afflueque representet? Iam o-mine adiutorium, quod tibi ex me debebatur, vertisti tibi in confusionem: abuteris obsequio meo, indi-gnè humanum corpus inhabitas brutus, & bestialis spiritus.] Hæc Bernardus. Quorum serie, & corpo-ream rectitudinem, nos ad mentis rectitudinem in-stigare conspiciimus, & quam ignominiosum sit in recto corpore, animam gestare terrenam, & deside-riis secularibus curvam, non obsecrè coniectamus. In quo si non naturam, at dignitatem mentis amit-timus, quam, vt præsideret rebus corporeis, factam, turpiter obsequis steroris lutique subiicimus. Tranquillitatem quoque naturæ rationalis pessi-mamus, quia (vt est in Salomon) solumente hoc inueni, quod fecerit Deus hominem rectum, & ipse se infinitis miscuerit questionibus.] Quot enim

Amb. lib.
de dig. cō
ditonis
hum. e. 2.

D. Tho. 1.
p. q. 14.
art. 5.

Psal. 81.

Gen. 1.
Amb.
supra.

Bernard.
serm. 2.4.
in carn.

Ephes. 5

Eccles. 7.

Luc. 13.

Gregor.
hom. 31.
in Euag.

Luc. 13.

Matth. 7.

Plato.

Greg. j.
mor. ca. 35.

enim desideria vana fouemus, tot laqueis, & perturbationibus impedimus, quæ nos sedant, & internam mētis requiem enervant. Illa profecta mulier, quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem & octo, & erat inclinata, nec poterat omnino sursum respicere curuacionem animæ, quæ terrenis inhæret] manifestè designat. Nam spiritus iste infirmitatis (quo nomine nescio, an scriptura alibi mortuum corporalem vocauerit) qui fœminam inclinabat, terrenarum est cogitationum & desideriorum indicium. Quibus homo cœlestia non respicit, sed staruit oculos suos declinare in terram, & caducum rerum amorem vilescit. Quare Gregorius ait hunc eundem locum scripturæ tractans: Omnis peccator terrena cogitans, cœlestia non requirens, sursum respicere non valer: quia dum desideria inferiora sequitur, à mentis sua rectitudine curuatur, & hoc semper vider, quod sine cessatione cogitat. Ad corda vestra fratres charissimi redite, quid horis omnibus in cogitationibus vestris volvatis, semper aspiceret. Alius de honoribus, aliis de pecuniis, aliis de prædiorum ambitu cogitat. Hæc omnia in uno sunt, & quando mens talibus implicatur, ab status sui rectitudine flectitur. Et quia ad cœlestes desiderium non assurgit: quasi mulier inclinata sursum respicere nequaquam potest.] In firma illa fœmina, & corpore curva, tanta incolumitatis cupiditate tenebatur, ut suæ carnis medicum quereret; & nos mente agroci, & spiritu curui, & vauis desideriis ad terram inclinati, cum medicum non querimus? cur non ad eius pedes prouoluimus? cur non rogamus, ac postulamus, ut dicat nobis: Mulier, id est, mens miserabilis & infirma, dimissa es ab infirmitate tua.] Si ipse dixerit, proculdubio infirmitas nos dimitteret, & desideria terrena deserent; vnum verò perfectionis desiderium occupabit, quo mens nostra in corpore recto recta erit, & sicut corporeis luminibus, ita & spiritualibus oculis cœlum aspiciet.

Aliud autem est in corpore nostro, quod mentem ad desideria perfectionis inquit. Nam si arborum nomine designamur, secundum illud: Non potest arbor bona malos fructos facere, nec arbor mala bonos fructos facere:] vertex capillis opertus radicis figuram, corpus trunci, & pedes ac brachia ramorum rationem habent. Quare sicut ab animalibus corporis dispositione distinguuntur, quod illa terram, ut pabulo ventrique deferuant, nos verò cœlum, ut cœlestibus inhæremus, aspicimus: ita etiam à plantis arboribusque secernuntur, quod illæ deorum radices agant, nos autem sursum radices mittamus, ut è cœlo succum, quo nobis viuendum est, si non naturaliter attrahamus, at orationibus & desideriis impetreremus. Quare non insulæ philosophus ille, qui diuinum nomen accepit, homini arboris inuersa nuncupationem indidit, quod, contra naturam arborum, non fixus in terra hæreat, sed caput cœlo proximum, & veluti ab eo enatum, versus terram insurgat. Si ergo radices arborum, ut placuit Gregorio, cogitationes, & desideria significant, quid est hominis formam radices sursum, & veluti in cœlo habere defixas, nisi animam admovere, ut cogitationes, ac desideria sua in res cœlestes abigat, & à terrenis caducisque diuellat? Ecce, ò homo, quo pacto omne quod in te est, ad desideria perfectionis mittit, & ad concupiscentiam virtutis impellit; & anima, ac corpus, atque ipsa corporis dispositio à te non amore terrenorum, sed rerum supernarum desideria deposita. Tuæ itaque naturæ, tuæ figuræ, & loco, in quo satus, & plantatus

A es, sine villa mora responde, ut sis arbor bona, quæ post bonorum desideriorum flores, etiam fructus bonorum operum ferias. Atque utinam nos, ut verbis Ambroſij utr, fecundarem vsum arborum possimus imitari, meritique crescentibus, longâe humilitatis radice fundati, sublimes ab humo, decori ad speciem, adultos fructuorum operum vertices erigamus, ne Euangelici lecuris agricolæ trunci radicem sylvestris excidat. Væ enim mihi est, si non euangelizauero.] Sed vox ista Apostolica est. Væ mihi est, si non peccata defleuero. Væ mihi est, si non media nocte surrexero ad confitendum tibi. Væ mihi, si dolum proximo ieo fecero. Væ, si locutus non fuerit veritatem. Ad radicem securis est positæ; faciat fructum, qui potest, gratia; qui debet, penitentia.] Sed ego codem Scriptura loco non iam timoris, sed amoris, & gratitudinis affectu me moueo. Iam securis ad radicem arboris positæ est.] Iam verbum Dei (quod Hieronymus nomine securis intelligit) sive inspiratio diuina, radices mearum cogitationum & desideriorum pulsat, ut tandem me à mundo succidat, & ad optanda cœlestia suadeat. Iam nescit me à mundo diuellere, ut Christo per imitationem inferat, & fructus suaves, non veteris Adæ, à quo excusus sum, sed novi hominis Christi, cui sum insertus, tum communi omnium fidelium ratione per fidem, tum speciali per religiosam vocationem, tamquam ex feraci arbore colligat. Ut quid anticipi gladio resisto? quare me excindi & euelli à rebus mundanis non sano? quare magis fructus mortis, quam fructus vita ferre sustineo? Si hucusque obdurui, & rebus terrenis adhæsi, ne ab illis amore distelleret; reliquum est, ut prudentior factus emolliat, & ab eorum brachis aufugiam, ut possim veram virtutem concupiscere. Hæc enim concupiscentia est origo omnium bonorum: quia scriptum est: Concupiscentia sapientie deducit ad regnum perpetuum.] Et alio loco: Desiderium iustorum omne bonum.] Nullum autem malum erit iis, qui omne bonum attinguntur: & nullum ex desiderabilibus bonis regno perpetuo iustis parato deficiet.

Sed illud deinde in eorū nostrū perfectionis desiderium inuehat, quod hæc margarita pulchra, atque pretiosa, desideria, gemitibus, & lacrymis eius causa profus acquiritur. Ideo legimus in Proverbii: Quod timet impius, veniet super eum: desiderium suum iustis dabitur.] Sæpe enim Dominus peccatores malorum timore conturbat, ut saltem tamquam mancipia, quæ solū timere noverunt, malii imminentis metu ab iniuriate se subtrahant. Si verò nullo modo voci Dei eos terrentis obediant, mala pœna sentiunt, quæ culpæ merentur, & quæ vita emendatione vitare debuerant. At iustos viros, qui iam peccatis, & vitis renunciant, desiderio virtutis accedit, ut quam mentis puritatem optauerant, post ardenter desideria Domini liberalitate percipient. Farentur quidem illi hoc verum esse, & quia quod concupierant, datum est eis, cum aiunt: Optau, & datus est mihi sensus: & inuocau, & venit in me spiritus sapientie.] Nam sensus est cognitione efficax, quia vitiorum fidelitatem, & virtutum decorum agnoscunt: & spiritus sapientie est, quo virtutis suavitatem, cordis seu mentis palato prægustant. Hanc verò desiderium attulit, quoniam Dominus non in malum, sicut filii Israhel carnes poscentibus, sed in bonum sicut bona desiderantibus, desiderium eorum attulit eis, non sunt fraudati à desiderio suo.] Quantu verò referat desiderium istud perfectionis ad eam obtinendam, atque ad

Ambroſ.
lib. 2. in
Lucam
ad c. 3.

1. Cor. 9.

Matth. 3.
Hieron.
lib. 1. in
Matth. ad
cap. 3.Sap. 6.
Prou. 11.

Prou. 10.

Sap. 7.

Psal. 77.

*Infin.
l. de disc.
& perf.
monach.
con. coll.*

Philip. 3.

Luc. 1.

*Basil. m.
Pf. 144.*

Exod. 14.

Dan. 3.

perpetuam vitam asequendam Laurentius Insti-
tutianus non tacuit: Quicunque, ait, illius superna
vita deliciis, dimitiis, honoribusque abundare des-
iderat, donec in carne viuit, quoniam operari licet,
virtutum semina spargere non desistat, ut merito-
rum manipulos in hortis ecclesis valem aggre-
gare. Semper proficer studeat: qualiter in via Dei
crescere possit, assiduè meditetur. Et numquam era-
diciari de se permittat perfectionis desiderium: quin
potius quantumcumque profecerit, quamvis pluri-
mis virtutibus locupletatus extiterit, continuè cum
Apostolo dicat: Ego me non arbitror comprehen-
disse.] Atque ex his astutus amoris prouocatus
stimulis semper maiora appetat dona, & meliora
spiritus charis in concupiscentia.] Desideria itaque
magni momenti sunt ad perfectionem asequen-
dam; ex quo misera oscitantia non cupientiam eam
manifestè colligitur. Quis enim facultatis si desideriis
opes acquireret, si petitionibus honores obti-
neret, si concupiscentia voluptates emeret, non pe-
teret, non desideraret, non concupisceret? At quique
nostrum desideriis perfectionis eximiam dignitatem obtinet, & hoc maximum bonum omnia
animæ bona comprehensio asequitur; quia Domi-
nus postulantes audit, cupientes implet, nam
eluctentes implevit bonis,] & gementium misere-
tur. Quare ergo non perfectionem cupimus, qua-
re non obnoxie postulabimus, ut tam facilis reme-
diantum bonum possideamus. Si vero nobis difficilis
est gemitus, & ardua, aut onerosa postulatio,
quia adeo sordida morbo succubimus, ut non sit
penè vox, neque sensus, neque aliquid dicere, nec
dum clamare possumus, at falem desideremus; quia
coram Domino desideriū, vocis & clamoris vicem
supplet. An non audis, inquit Basilis, quemadmodum
Moses nihil loquens, sed Dominum interpellans,
suspiriis nulla voce expressis; ex ipso audiuerit
dicente: Quid clamas ad me?] Nouit item Deus
sanguinem audire iustorum, cui nec lingua adsit,
nec vox aërem penetrans.] Sicut itaque Moses de-
sideria; ita & capientium vitæ puritatem desideria
exaudiet, & apud illū non minus desiderium viuum
& efficax, quam sanguis vita carens, & in terram ef-
fusus clamabit. Hic enim ideo clamat, quia desideriū
animæ vitionem postulantis vociferatur. Ergo
ipsum desiderium est vox, qua aures Dei pulsat, &
cot eius benignissimum ad dandum sollicitat.

Si autem post multa perfectionis desideria, post
assiduas orationes, & gemitus, ad perfectionis am-
plexum venire nequiuimus, non deponamus animum, nec de Deo diffidamus; nec ab orationibus,
& desideriis cessemus, quia quod haec tenus negatum
est nobis, aliquando dabitur, & in desiderio, ac oratione
persistenter concedetur. Profectò etiam si in hac
vita nunquam ad concupitum mentis sanctitatem
ascendamus, at desideria nostra non erunt
inanis, nec inutilia; quoniam à conspectu eius, qui
desideria nouit persolue, & magnis præmiis cu-
mulare, nullo modo sine mercede discedent. Et
quomodo sine præmio discedent, quæ bona sunt,
qua à diuina gratia profecta, quæ, si amplius non
possumus, pro ipso opere reputantur, & operis mer-
cede non caret? Sciebat hoc Daniel, qui à Iero-
lymo Babylonem in captiuitatem abducens, orationes
suas, & gemitus, & suspiria, quæ offerre poter-
at, pro sacrificiis, & holocaustis, quæ offerre non po-
terat, acceptari confidenter efflagitata. Non est, ait,
Domine in tempore hoc princeps, & dux, & pro-
pheta, neque holocaustum, neque sacrificium, neque
oblationem, neque incensum, neque locus primiaturum

A coram te, ut possimus inuenire misericordiam tuam:
sed in animo contrito, & spiritu humiliatis susci-
piamur. Sicut in holocausto arietum, & taurorum,
& sicut in milibus agnorum pinguium: sic fiat sacri-
ficiū nostrū in conspectu tuo hodie, ut placeat
tibi: quoniam non est confusio confidentibus in te.]
Quid est: Sic fiat sacrificium nostrū? nisi quia non
adest nobis facultas sacrificia litandi, oratio ac de-
siderium nostrum pro sacrificiis & holocaustis ad-
mittantur. Sciebat hoc David, qui & ipse à sancta
ciuitate, & à loco sacrificiorum exultans orat, & di-
cit: Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspec-
tu tuo, elevatio manuum mearum sacrificium ve-
spertinum.] Ac si dixisset, tu Domine, qui cordium
es inspector, & acceptor, & desideria pro operibus
recipis, quando absit facultas operandi, has oratio-
nes, & haec desideria mea in locum suffitum incensi,
ac sacrificiorum admittit, quæ tibi, si possibilis
adesset, magna cordis deuotione litasset. Et quid
aliud sibi vult illa eiusdem regis sententia pro in-
uiolabili lege in regno Israels deinceps admissa:
æqua pars erit descendenter ad prælium, & reman-
tientis ad sarcinas, & similiiter diuident,] nisi virtu-
tem bona voluntatis propalare? Qui enim voluer-
unt cum hostibus dimicare, & iussione principis
prohibiti sunt, ne sarcinæ absque custodia manen-
tent, desideria pro pugna, & periculo, & vulneribus
offerentes, spoliorum partem non amitterent. Equi-
dem scio desideria mala pro iniquis operibus ha-
beris; & admittentes ea, tamquam reos operis iniqui
damnari: dicente Domino: Ego autem dico vobis,
quia omnis, qui viderit mulierem ad concupis-
cendum eam, iam incechatus est eam in corde suo.] Si
hoc ita est, quare desideria bona non pro operibus
bonis ille reputabit, qui licet iustus sit ad puniendū,
largior tamen & profusior est ad præmian-
dum? Cupiamus itaque virtutes omnes, cupiamus
mentis nostræ puritatem, desideremus charitatis
perfectionem, quæ nobis omnino imperat, quæ affe-
ctus nostros perfectè domet, sensus comprimat, & in
omnibus, quæ acciderint, diuinæ voluntati subiiciat:
atque ex his desideriis, quicquid diuina gratia
adiuante, facere potuerimus, diligenter faciamus,
quia haec efficacia desideria vicem operum gerent,
& quod impossibilitas operationis ademerit, bona
voluntas ardens desideris impetrat. Haec est, qua
mirum in modum ad augmentum virtutis proficit,
qua homo spiritualis effectus; quo magis desideria
auget, amplius & celerius ascendit. Vnde Hugo aī-
de eo, qui post consumptiōnē peccati ad contem-
plationem subleuator. Conatur, festinat, ascendit,
crescit per desiderium. Et quemadmodum virgula
fumi quanto magis fumum tollit, tanto amplius
extenuatur: ita cœlestibus appropinquans, & omnem
terrena concupiscentia nebulam euaporans, totus
spiritualis efficitur.] Concipiamus iam perfectionis
desideria, & omnium terrenorum concupiscentiam
reiciamus, ut & mens nostra suo sit creatori similis,
& non indigne corpus pulchrum, & in celum ere-
ctum inhabiter. Radices spirituales nostræ è celo
vnde viuunt, inde humorem ad viendum, & cre-
scendum exfluant. Desideria enim pro facultate
nobis sunt data, quibus vitam perfectam attrahamus,
& à benignitate conditoris imperemus: Qui
desideriorum vocibus excitatur, ut sauum mare af-
fectuum humanorum compescat, & periclitantes
primùm in miram quamdam tranquillitatem, & post-
modum in portum perfectionis adducat.

Pf. 148.

Reg. 30.

Math. 5.

Hugo lib.
3. de arca
moralis c.
7.

Hoc